

**Minuta reuniunii Sub - Comitetului Sectorial Energie (SCS E) aferent celei de-a X-a reuniuni a
Comitetului de Monitorizare pentru POIM 2014 - 2020**

din data de 17.07.2019

Reuniunea din data de 17 iulie 2019 a avut loc în Timișoara.

Participanți: Cvorumul necesar luării de decizii a fost întrunit după începerea reuniunii SCS Energie. Lista completă a participanților este atașată prezentei minute.

Scopul reuniunii: examinarea progreselor în implementarea POIM și a obiectivelor acestuia pentru sectorul de energie, stadiul lansării apelurilor și portofoliul de proiecte pentru POIM, axele 6, 7 și 8, stadiul îndeplinirii obiectivelor POIM stabilite în cadrul de performanță, probleme în implementarea proiectelor, modificările din cadrul POIM 2014-2020, previziuni de contractare și plăți pentru anul 2019 în sectorul de energie precum și oportunități de finanțare și condiții favorizante pentru sectorul de energie în noua perioadă de programare FESI 2021-2027.

În deschiderea reuniunii, dl Secretar de Stat Cezar Caleap a reafirmat sprijinul Ministerului Fondurilor Europene pentru Beneficiarii de proiecte în sectorul energie de a găsi soluții de deblocare la problemele existente, solicitând celor prezenți să încerce să fie mult mai interactivi și să propună inclusiv soluții în cadrul discuțiilor care vor urma în cadrul reuniunii.

În continuare a luat cuvântul dl. Director Stelian Samson, din partea Ministerului Energiei care a reafirmat necesitatea unor discuții productive și concrete în cadrul reuniunii. Acesta a precizat că la acest moment se află în derulare evaluarea primului exercițiu financiar în domeniul energiei (2007-2013) fiind monitorizată durabilitatea proiectelor urmată de metodologia de închidere care se va finaliza în 2021. Pe baza acestor analize pot fi fundamentate solicitările pentru finanțările din următorul exercițiu financiar, pe baza strategiei naționale energetice a României până în 2030 .

Ulterior dna Cristina Ștefanciuc, șef serviciu gestionare program a subliniat, în contextul prezentării cadrului de performanță pentru axele 6-8 care nu-si ating etapele cheie de implementare cu consecință directă pierderea rezervei de performanță, faptul că programul se află la jumătatea perioadei de implementare fiind necesare eforturi suplimentare pentru realizarea indicatorilor asumați pe actuala perioadă de programare.

Rezultatele privind îndeplinirea etapelor cheie de implementare stabilite prin program față de țintele aferente anului 2018 sunt următoarele:

Pentru Axa prioritară 6 -

- 2S59 Capacitate instalată pentru producția de energie regenerabilă din proiecte contractate = 0 față de 48 MW;
- 2S60 Capacitate instalată pentru producția de energie în cogenerare de înaltă eficiență din proiecte contractate = 17,14 față de 40MW;
- F Suma totală a cheltuielii eligibile din sistemul contabil al autorității de certificare, certificată de această autoritate = 628.036,99 euro față de ținta de 27,269,778 euro

În aceste condiții, valorile atinse pentru indicatorii de performanță nu permit îndeplinirea condițiilor pentru alocarea definitivă a rezervei de performanță în cuantum de 13,9 mil. euro.

Pentru Axa prioritară 7 -

- 2S62 Lungimea rețelei termice reabilite / extinse=62,61 km față de 73,5Km (FEDR)
- F Suma totală a cheltuielii eligibile din sistemul contabil al autorității de certificare, certificată de această autoritate =28.233.426,18 euro față de 12.424.222 euro FEDR

fiind întrunite condițiile pentru alocarea definitivă a rezervei de performanță pentru această prioritate, în cuantum de 6,3 mil. euro.

- 2S64 rețelei termice propuse spre reabilitare/extindere incluse în proiectul major transmis Comisiei Europene spre aprobare= 0 față de 200km;
- F Suma totală a cheltuielii eligibile din sistemul contabil al autorității de certificare, certificată de această autoritate = 0 față de 23.440.786 euro FC

Valorile atinse pentru indicatorii 2S64 FC și indicatorul financiar aferent FC nu permit întrunirea condițiilor pentru alocarea definitivă a rezervei de performanță în cuantum de 11,2 mil. euro.

Pentru Axa prioritară 8 -

- 2S67 Linie electrică construită/ modernizată= 0 față de 140 Km;
- 2S68 Lungimea conductei de transport de gaz operațională construită=165,15 față de 160 Km;
- 2S69 Lungimea conductei de transport de gaz operațională construită din contracte de achiziție publică semnate= 0 față de 160km

- F Suma totală a cheltuielii eligibile din sistemul contabil al autorității de certificare, certificată de această autoritate = 0 față de 9.400.862 euro

Neatingerea țintelor pentru anul 2018 nu permite întrunirea condițiilor pentru alocarea definitivă a rezervei de performanță în cuantum de 4,8 mil. euro.

În cadrul discuțiilor s-a precizat că pentru axa prioritară 6 nu există un portofoliu de proiecte identificate, acestea fiind primite direct în evaluare cu posibilitatea de oferire de suport pentru fiecare fișă de proiect respectiv consultanța / sprijin pentru potențialii beneficiari cu proiecte în pregătire. Principalele probleme ale neatingerii țintelor sunt legate de problematica ajutorului de stat care creează dificultăți, coroborat cu faptul că lucrările nu pot fi demarate înainte de a avea proiectul aprobat de către autoritatea de management.

S-a adus în discuție faptul că la alocarea CE aferentă 2014-2020 finanțarea acordată sectorului energie a fost modestă față de capacitatea sistemului având în vedere bugetele de investiții anuale de circa 2,5 miliarde de euro aprobate la nivelul Ministerului Economiei și Ministerului Energiei. Mai mult prin faptul că există două ministere la nivelul României care gestionează sectorul energie se creează o disfuncționalitate deoarece sistemul energetic din România trebuie organizat pe verticală și nu în paralel existând probleme la strategia energetică și la planul național de acțiune în domeniul eficienței energetice. În domeniul energiei investițiile se realizează de la nivelul studiului de fezabilitate până la procesul verbal de recepție pe o perioadă de 5-7 ani care depășește ciclul aferent unei perioade de finanțare CE. O altă problemă este legată de nivelul de pregătire al oamenilor din sectorul energie care a scăzut foarte mult în ultimii ani fiind necesară identificarea unor soluții pentru ca cei care desfășoară asemenea proiecte cu fonduri europene / instituții financiare internaționale să fie școliți în această direcție. De asemenea, partea de regenerabile nu mai se poate dezvolta datorită lipsei stocării ceea ce duce la o pierdere de cca 15- 18 % din potențialul energetic.

A fost ridicat, de asemenea, problema energiei din cogenerare în condițiile în care nu există legislație pe domeniu, fiind construite extrem de multe locuințe cu centrale proprii, apărând situații cum este la Brașov în care există o capacitate de cogenerare de înaltă eficiență dar nu există consumatori din lipsa unei legislații care să impună un sistem unitar într-un imobil.

În continuare a fost prezentat stadiul lansărilor apelurilor de proiecte, care la acest moment sunt 100% din alocarea netă. Astfel, următoarele apeluri de proiecte sunt deschise până la 31.12.2019:

- Creșterea producției de energie din surse alternative (geotermal, biomasă, biogaz) - sectorul producție (6.1 producție)

- Dezvoltarea infrastructurii de distribuție de energie din surse alternative (6.1 distribuție)
- Monitorizarea consumului de energie pentru consumatorii industriali (6.2)
- Contorizarea inteligentă a consumului de energie electrică (6.3)
- Sprijinirea investițiilor în cogenerare de înaltă eficiență (6.4)
- Dezvoltarea infrastructurii de termoficare în orașele selectate (7.1, 7.2)

Apeluri de proiecte aferente Dezvoltării infrastructurii de transport energie electrică și gaze naturale (AP 8.1 și 8.2) sunt închise.

În ceea ce privește portofoliul de proiecte, există la acest moment un nr. de 65 de proiecte non-majore și 1 proiect major, distribuite astfel:

Axa Prioritară 6 - 54 proiecte non - majore dintre care 25 proiecte depuse spre evaluare/ 4 proiecte aprobate în cadrul OS 6.1; 29 proiecte depuse spre evaluare/ 17 proiecte aprobate în cadrul OS 6.2; 2 proiecte depuse spre evaluare / 2 proiecte aprobate în cadrul OS 6.3 iar în cadrul OS 6.4 avem 3 proiecte depuse spre evaluare / 3 proiecte aprobate.

Axa Prioritară 7 - 10 (9 proiecte noi, din care 1 major + 1 proiect fazat) dintre care 6 proiecte depuse spre evaluare/ 5 proiecte aprobate și 1 proiect respins în cadrul OS 7.1.

Axa Prioritară 8 - 2 proiecte noi dintre care 1 proiect aprobat pe OS 8.1 respectiv 1 proiect aprobat și contractat în cadrul OS 8.2.

S-a menționat realizarea unei analize a deficiențelor care este reflectată în raportul anual de implementare unde sunt tratate, pe fiecare axa, problemele identificate în procesul de absorbție al fondurilor.

Dl Alexis Gressier din partea Băncii Europene de Investiții a precizat că există disponibilitate din partea colegilor BEI care se ocupă direct de instrumente financiare pentru a sprijini programul, mai greu pe actuala perioadă de programare, dar în special pentru următoarea perioadă, fiind absolut necesar ca să se înceapă deja pregătirea proiectelor având în vedere condițiile de eligibilitate care vor fi mult mai dure (în special interdicțiile legate de utilizarea combustibililor fosili).

Pe tema instrumentelor financiare, dna Mihaela Constantinescu reprezentanta FNGCCIMM a susținut ideea dlui Gressier față de aportul minim pe care îl mai pot aduce acestea pe actuala alocare a POIM și a amintit faptul că FNGCCIMM și-a manifestat intenția să susțină prin garanții finanțate din bugetele programelor operaționale însă acest lucru nu s-a întâmplat, nici pe Programul Operațional

Regional unde exista recomandarea unui studiu BEI pentru această alternativă viabilă pentru România - oferirea instrumentului financiar de tip garanție. Dna Constantinescu a reamintit că pentru perioada anterioară de programare a existat OUG nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, aprobată prin Legea nr. 120/2010 prin care s-au instituit garanții iar FNGCIMM a oferit garanții la creditele acordate beneficiarilor (autorități publice locale, asociații..) și și-a exprimat dorința de a readuce în prim plan un astfel de sprijin guvernamental.

În continuare dl Andrei Chivu, Director al direcției monitorizare POIM a prezentat stadiul proiectelor aflate în implementare. La nivelul axei prioritare 6 se află în implementare 15 proiecte în valoare totală de 163.347.274 lei, din care UE 75.999.304 lei, astfel:

- Pe O.S 6.1 - 1 proiect în valoare totală de 16.375.839 lei, din care UE 10.013.218 lei în care au fost atribuite deja 5 contracte de achiziție în valoare de 13.397.254 lei, 2 contracte de achiziție în valoare estimată de 48.336 lei având procedura de atribuire nelansată. Progresul fizic înregistrat este de 21%.
- Pe O.S 6.2 - 11 proiecte în valoare totală de 12.178.647 lei, din care UE 8.160.835 lei în care au fost atribuite 74 contracte de achiziție în valoare de 9.806.340 lei, 6 contracte în valoare estimată de 1.071.267 lei având procedura de atribuire nelansată. În ceea ce privește progresul fizic există 1 proiect finalizat, 4 proiecte cu progres fizic de aproximativ 99%, 1 proiect la 72%, 5 proiecte între 4% și 39%.
- Pe O.S 6.3 - 2 proiecte în valoare totală de 83.296.151 lei, din care UE 38.743.000 lei în care au fost atribuite 15 contracte de achiziție în valoare de 26.434.424 lei, 2 contracte în valoare estimată de 11.105.762 lei fiind în procedura de atribuire. Progresul fizic înregistrat este de de 10% pe un proiect, respectiv 1% pe celălalt.
- Pe O.S 6.4 Creșterea economiilor în consumul de energie primară produsă prin cogenerare de înaltă eficiență - 1 proiect în valoare totală de 51.496.635 lei, din care UE 19.082.250 lei, în care au fost atribuite 4 contracte de achiziție în valoare de 24.514.162 lei, 1 contract în valoare estimată de 411.910 lei fiind în procedura de atribuire. Progresul fizic este sub 1%.

La nivelul axei prioritare 7 se află în implementare 5 proiecte în valoare totală de 505.392.272 lei, din care UE 362.275.040 lei, astfel:

- Pe O.S 7.1 - 5 proiecte în valoare totală de 505.392.272 lei, din care UE 362.275.040 lei în care au fost atribuite 11 contracte de achiziție în valoare de 70.574.213 lei, 1 contract cu valoarea estimată de 1.155.764,80 lei fiind în procedura de atribuire iar 14 contracte cu valoarea estimată de 246.862.750 lei având procedura de atribuire nelansată. Progresul fizic al implementării: 1 proiect la 99%; 1 proiect la aproximativ 60%; 3 proiecte la începutul implementării.

La nivelul axei prioritare 8 se află în implementare - 1 proiect în valoare totală de 845.535.421,62 lei, din care UE 182.321.622,69 lei, astfel:

- Pe O.S 8.2 - 1 proiect în valoare totală de 845.535.421,62 lei, din care UE 182.321.622,69 lei, în care au fost atribuite 2 contracte de achiziție în valoare de 147.089.251 lei iar 4 contracte cu valoarea estimată de 859.104.299 lei sunt în procedura de atribuire.

A urmat apoi o prezentare din partea BEI de proiectul PASSA menit să acorde sprijin beneficiarilor POIM, Autorității de Management și Ministerului Mediului în implementarea POIM 2014-2020. PASSA se axează pe 3 obiective mari, respectiv consolidarea capacității administrative, asistență la pregătirea proiectelor (cu accent în special pe beneficiari) și sprijin pentru implementarea proiectelor.

Consolidarea capacității administrative de realizează prin 3 cai respectiv transferul de competențe prin organizarea de workshop-uri și formare profesională continuă (cu lucru direct pe aplicațiile propuse spre finanțare în special pe schema de ajutor de stat, ACB și SF) elaborare liste de verificare pentru pregătirea proiectelor și îmbunătățirea grilelor de evaluare.

În ceea ce privește asistența la evaluarea proiectelor BEI a sprijinit POIM în evaluarea tehnică a unui număr de 50 de proiecte pe axa 6 acordând și consultanță AM în etapa de evaluare administrativă. De asemenea au fost prezentate către AM o serie de sugestii pentru îmbunătățirea ghidurilor solicitantului.

Reprezentanta BEI a amintit despre campania de informare pe sectorul energie organizată în anul 2018 care a avut scopul de a genera un număr mai mare de cereri de finanțare depuse pe axa 6 și a sugerat, în eventualitatea organizării unei noi campanii, ca acesta să fie mult mai axată pe specificul beneficiarilor care accesează axa 6, la nivel de informații prezentate.

Echipa PASSA se va concentra în continuare, pe de o parte asupra sprijinirii procesului de implementare a proiectelor contractate din POIM, transferul de know-how între experții BEI și

beneficiari și elaborarea de recomandări și puncte de vedere pentru problemele apărute în derularea acestor proiecte iar pe de altă parte va sprijini procesul de programare/pregătire a următoarei perioade de finanțare.

În continuarea reuniunii, reprezentanta PMB dna Oana Voina, manager de proiect, a făcut o prezentare a stadiului proiectului de termoficare pentru municipiul București.

Reabilitarea Sistemului de Termoficare al Municipiului București - reprezintă o investiție majoră în infrastructură, cu impact semnificativ atât asupra mediului cât și asupra serviciilor publice, proiectul fiind pe lista investițiilor prioritare la nivel național în cadrul Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (POIM 2014-2020). Este un proiect major care urmărește modernizarea, optimizarea și reabilitarea a 105,97 km traseu de transport a agentului termic, respectiv 211,94 km de conducte ale rețelei de transport din București. Valoarea totală a proiectului este de 254.183.731 Euro din care valoarea eligibilă: 213.599.774 Euro, finanțarea nerambursabilă (85%): 181.559.807 Euro, bugetul de stat (13%): 27.767.971 Euro cu cofinanțare (2%): 4.271.995 Euro.

Obiectivul general al proiectului are în vedere reducerea impactului negativ al nivelului crescut al emisiilor poluante cauzate de sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, în scopul îmbunătățirii calității vieții populației din municipiul București și asigurării conformării cu obligațiile de mediu stabilite prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană iar obiectivul strategic este asigurarea unui sistem de încălzire urbană durabil cu tarife suportabile pentru populația din municipiul București. Proiectul are drept indicatori:

- ID 2S62 - Lungimea rețelei de termoficare reabilitate / extinsă - 105,97 km de canal (211,94 km de conducte ale rețelei de transport)
- ID 2S61 - Pierderile de energie pe rețelele de transport și de distribuție a energiei termice la nivel național

În urma implementării proiectului este preconizată o reducere a pierderilor de căldură din cadrul sistemului coroborată cu reducerea consumurilor specifice de combustibil și energie, creșterea eficienței echipamentelor și instalațiilor din cadrul sistemului, creșterea gradului de siguranță în exploatare a sistemului, reducerea costurilor de producere a energiei și creșterea gradului de protecție a mediului ambiant ca urmare a reducerii emisiilor poluante (CO₂, CO, SO₂, NO_x, pulberi, etc.).

La acest moment sunt finalizate următoarele documente aferente proiectului: Nota conceptuală și tema de proiectare, Studiu de fezabilitate și analiza cost-beneficiu - un document integrat

(conform Hotărârii Guvernului 907 / 29.11.2017), Avizul nr.3/26.03.2019 al Consiliului Tehnico - Economic R.A.D.E.T. privind aprobarea Studiului de Fezabilitate, Avizul nr. 22/01.04.2019 al Consiliului Tehnico - Economic al Primăriei Municipiului București, HCGMB nr. 176/23.04.2019 privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici, Documentul tehnic, ACB, analiza sensibilității și analiza riscurilor în conformitate cu cerințele UE, Certificatul de Urbanism, Avize și acorduri conform Certificatul de Urbanism, a fost înființată Unitatea de Implementare a Proiectului, a fost aprobat planul de situație de Agenția Națională de Cadastru și Imobiliar, a fost întocmită o hartă a zonei de operare a proiectului, planul tarifar și a fost finalizată procedura de evaluare a impactului asupra mediului (decizia etapei de evaluare inițiale și de încadrare) fiind transmisă pre-notificarea privind Ajutorul de Stat către Comisia Europeană.

În ceea ce privește ajutorul de stat acesta nu este acordat în baza unei scheme de ajutor de stat, sau este acordat în baza unei scheme, care trebuie notificat în mod individual. În luna mai 2019, Municipiul București a înaintat Comisiei Europene Pre-notificarea privind ajutorul de stat pentru finanțarea proiectului Reabilitarea Sistemului de Termoficare al Municipiului București. La sfârșitul lunii iunie am primit clarificări din partea DG Competition. Valoarea ajutorului de stat este menținută la minimul necesar și se calculează pe baza "diferenței de finanțare".

Din punct de vedere instituțional, în data de 11.03.2019 prin Hotărârea nr.145/11.03.2019 Consiliul General al Municipiului București a aprobat divizarea Companiei Energetica București S.A. și înființarea societăților pe acțiuni: Compania Municipală Termoenergetica București SA și Compania Municipală Energetica Servicii București SA, în scopul continuării serviciului de alimentare cu energie termică. Delegarea serviciului public de alimentare cu energie termică se va face către Compania Municipală Termoenergetica București S.A. în luna septembrie 2019. Analiza instituțională a proiectului este un document în curs de elaborare și se va finaliza în momentul în care vom avea toate informațiile necesare (contract delegare, business plan Termoenergetica).

Concluzii SCS Energie:

- **Având în vedere că ne aflăm la jumătatea perioadei de implementare este necesară o abordare pragmatică și, de asemenea, asigurarea continuității în măsurile care vor fi adoptate astfel încât să fie atrase maximul de fonduri disponibile în perioada actuală de programare**
- **Prin aprobarea tuturor modificărilor de program propuse se așteaptă un impact pozitiv asupra ratei de absorbție în viitor**

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE
DIRECTIA GENERALA PROGRAME
EUROPENE INFRASTRUCTURA MARE

- **Organizarea unei întâlniri de lucru cu actorii implicați, MFE-AM POIM, Ministerul Energiei, potențiali beneficiari ai sectorului, în vederea găsirii unor soluții pentru cogenerarea de înaltă eficiență.**

Secretariatul Permanent al SCS Energie

Întocmit: Mădălin PASCU, consilier superior SGP, DGPEIM